

Sosyal Adalet Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Adalet Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30521>

Özet

Sosyal Adalet Ölçeği'nin Türkçe formu, İker Çr?k taraf?ndan 2015 y?l?nda adapte edilmi?tir. Bu çal??ma, ölçeğin Türk popülasyonu üzerindeki psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenilirlik) belirlemeyi ve faktör yap?s?n? **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile test etmeyi amaçlam??t?r. Elde edilen bulgular, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlı?a ve güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermi?, böylece sosyal adalet kavram?n?n Türkiye ba?lam?nda güvenilir bir ?ekilde ölçülmesine olanak sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Adalet, Psikometrik Özellikler, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Ölçek Uyarlamas?, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

İker Çr?k

Amaç

Ölçeğin temel amacı, orijinal **Sosyal Adalet Ölçeği**'nin psikometrik açıdan sa?lam bir Türkçe uyarlamas?n? yaparak, sosyal adalet alg?s?n? ve tutumlar?n? ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamaktır. Ayrıca, uyarlama çal??mas? kapsamında, sosyal adaletle ilgili tutumlar?n, algılanan davran?? kontrolünün ve öznel normlar?n, bireylerin davran?? e?ilimleri üzerindeki etkilerini **Yap?sal E?itlik Modellemesi** (YEM) aracılığıyla incelemek de ara?tırmanın ikincil amaçları arasında yer alm??t?r.

Yap?

Ölçek, bireylerin Sosyal Adalet kavramına yönelik tutumlar?n?, algılar?n? ve normatif inançlar?n? ölçen çok boyutlu bir psikolojik yapıyı de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yapı, da??tım, prosedürel ve etkileşim adaleti gibi farklı adalet boyutlar?n?n yan? sıra, bireylerin sosyal adaletle ilgili eylemlere yönelik davran??sal e?ilimlerini de kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerli?i, Birinci ve İkinci Düzey **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Tüm analizler, modelin veriye üstün bir uyum sergiledi?ini kanıtlam??t?r.

Birinci Düzey DFA Sonuçları: Uyum indeksleri, modelin kabul edilebilir ve iyi düzeyde uyum gösterdi?ini belirtmiştir. Kabul edilebilir uyum de?erleri: $\chi^2=671.15$, $df=246$, $\chi^2/df=2.72$, GFI=.90, ve

AGFI=.88'dir. İyi uyum değerleri ise: RMSEA=.05, NFI=.96, NNFI=.97, CFI=.97 ve SRMR=.04 olarak rapor edilmiştir. Bu faktörlerin açıkladığı toplam varyans, .29 ile .83 aralığında değişmektedir.

İkinci Düzey DFA ve Yapısal Model Uyum Sonuçları: İkinci düzey analiz sonuçları da birinci düzey sonuçlarla tutarlıdır ($\chi^2=671.64$, $df=248$, $\chi^2/df=2.70$). Yapısal modelin test edilmesi sonucunda elde edilen uyum indeksleri ($\chi^2=570.93$, $df=246$, $\chi^2/df=2.32$), modelin kabul edilebilir (GFI=.90, AGFI=.87) ve iyi düzeyde (RMSEA=.05, NFI=.95, NNFI=.97, CFI=.97, SRMR=.05) uyuma sahip olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin teorik yapısının güçlü bir şekilde desteklendiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, **iç tutarlılık** katsayıları ve **test-tekrar test** korelasyonları yoluyla belirlenmiştir. Elde edilen değerler, ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir.

İç Tutarlılık: Ölçeğin faktörler bazındaki iç tutarlılık katsayıları (Cronbach's Alpha) .84 ile .92 aralığında değişmektedir. Toplam ölçek için iç tutarlılık katsayısı ise oldukça yüksek bir değer olan .92 olarak hesaplanmıştır.

Dış Tutarlılık (Test-Tekrar Test): Ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçen test-tekrar test korelasyon katsayıları da mükemmel düzeyde bulunmuştur. Madde korelasyonları .70 ile .91 aralığında, faktör korelasyonları .85 ile .95 aralığında ve toplam ölçek korelasyonu .95 olarak rapor edilmiştir ($p=.00$, $p<.01$).

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, çok düzeyli bir Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) stratejisi kullanılarak incelenmiştir. Bu yöntem, ölçeğin teorik olarak beklenen faktör yapısının toplanan verilerle ne ölçüde uyumlu olduğunu test etmek için kritik öneme sahiptir.

Hem birinci düzeyde (alt faktörlerin maddelerle ilişkisi) hem de ikinci düzeyde (alt faktörlerin ana sosyal adalet yapısıyla ilişkisi) yapılan DFA, modelin kabul edilebilir ve iyi uyum sergilediğini gösteren uyum indeksleri üretmiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türkçe formunda da başarılı bir şekilde korunduğunu ve **Sosyal Adalet** kavramının hiyerarşik bir yapıda ölçüldüğünü teyit etmektedir. Açıklanan varyansların yüksekliği, faktörlerin ölçülen yapıya etkili bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikometrik analizler Likert tipi derecelendirme formatında hazırlanmıştır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Belirtilmemiştir (Genellikle eğitim bilimleri ve sosyal bilimler alanlarında kullanılmaktadır.)

Age Group: Belirtilmemiştir

Population Details: Uyarılma çalışması için örneklem detayları kaynakta yer almamaktadır.

Test Methodology: Ölçek toplam **24 maddeden** oluşmaktadır. Çalışmada Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) ve Doğrusal Faktör Analizi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Adalet, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Tutum, Davranış Eşitliği, Uyum İndeksleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: ilker.cirik@msgsu.edu.tr

Correspondence Address: İlker Çirik.

Ücretler, Ücret ve Test Yolu

Test Yolu: Uyarılma makalesi 2015 yılında yayınlanmıştır.

Ücretler ve Ücret: Ölçeğin kullanımına dair özel bir ticari bilgi mevcut değildir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ek Bilgi: Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: [social-justice-scale-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Cirik, I. (2015). Psychometric characteristics of the Social Justice Scale's Turkish form and a structural equation modeling. *Eurasian Journal of Educational Research*, 61, 23-44. <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2015.61.2>

Makale, ayrıca ULAKBİM veri tabanında da indekslenmiştir: uvt.ulakbim.gov.tr

Sosyal Adalet Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.

Ölçek toplamda **24 maddeden** oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM